

ВІДПОВІДІ
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на експертний висновок галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми
1365 Археологія та преісторія
Рівень вищої освіти – бакалавр
спеціальність – 032 Історія та археологія

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУ
<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програм Рівень відповідності (експертна група) РІВЕНЬ Е Рівень відповідності (ГЕР) РІВЕНЬ Е</p>	
	<p>Зважаючи на основні експертні висновки ЕГ та ГЕР ми не погоджуємося з «РІВНЕМ Е» оцінки Критерія 1. Проектування та цілі освітньої програми у підкритерії 4 і просимо підвищити до «РІВНЯ В» з врахуванням наступних наведених нижче в таблиці аргументів, а також роботи ОП за новим Стандартом вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 575 від 29.04.2020 р.) у 2020 році і затверджена рішенням Вченої ради КНУ імені Тараса Шевченка, протокол № 12 від 30 червня 2020 року, введена в дію наказом ректора від 31 серпня 2020 року №559-32.</p>
<p>Критерій 1.2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін</p> <p>Вивчивши матеріали самоаналізу та документи, представлені на веб-сайті КНУ імені Тараса Шевченка (сторінці кафедри археології та музеєзнавства), ГЕР дійшла висновку, що, випускники, роботодавці, здобувачі, академічна спільнота дотично долучалися до формування цілей і програмних результатів навчання ОПП «Археологія та преісторія».</p>	<p>У жовтні 2019 року Кафедра археології та музеєзнавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка (75-річчя заснування кафедри) проводила Міжнародну наукову конференцію «Археологія та музейна справа в системі освіти та науки». Був організований круглий стіл та окремі секції, де обговорювалися питання освіти на науки в галузі археології. Організаторами конференції були всі члени проєктної групи ОП. Відбувалися регулярні обговорення, опитування, зустрічі з представниками різних закладів археологічних та музейних установ, які є потенційними роботодавцями випускників</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУ
<p>Відомості СО констатують, що проектна група проводила неформальні зустрічі зі студентами та випускниками, організовувалися круглі столи за участі здобувачів, роботодавців, академічної спільноти. Підтверджуючих документів (електронних на сайті чи паперових) таких зустрічей віднайти не вдалося. Найвні і репрезентовані у вільному доступі рецензії ОПП «Археологія та преісторія» від представників академічної спільноти іншого закладу вищої освіти (Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова) та Інституту археології НАН України підтверджують належний рівень спроектованої програми. У відомостях СО зазначено, що удосконалення і перегляд ОПП «Археологія та преісторія» відбувається із залученням науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, які мають можливість висловити побажання щодо удосконалення змісту ОПП, випускники через добровільне анкетування на сторінці кафедри археології та музеєзнавства. Документальних підтверджень про те чи виносився на громадське обговорення проєкт оновленої програми у серпні 2020 року віднайти не вдалося. Водночас варто зазначити, що ЗВО не представлені у групі розробників, як і представники роботодавців (стор.4-7). Оновлювалася ОПП у зв'язку із прийняттям державного Стандарту вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 575 від 29.04.2020 р.) у 2020 році і затверджена рішенням Вченої ради КНУ імені Тараса Шевченка, протокол № 12 від 30 червня 2020 року, введена в дію наказом ректора від 31 серпня 2020 року №559-32. Інших змін до ОПП до моменту акредитації у 2023 році очевидно не було, оскільки відомості СО не подають таку інформацію.</p>	<p>програми ОП. http://www.archaeology.univ.kiev.ua/home/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=19&filter_tag%5b0%5d=&Itemid=117 татези доповідей конференції: http://vitaantiqua.org.ua/uk/archives/1757 збірник http://vitaantiqua.org.ua/uk/archives/1434; тези конференції http://vitaantiqua.org.ua/wp-content/uploads/2019/12/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%8F-75-%D1%80%D1%96%D1%87%D1%87%D1%8F-%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B8.pdf). Під час візиту ЕГ це питання підіймалося і обговорювалося, але чомусь не було вімічено як позитивний момент. Так на цій конференції були виступи та опубліковані статті у збірнику Vita Antiqua № (Сминтина О.«Забезпечення якості вищої археологічної освіти в сучасній Україні: актуальні виклики та шляхи їх подолання», Рижов С.М., та ін.,«Досвід впровадження експериментальних досліджень в археології кам'яного віку: освіта, наука та музеєзнавство, А. Москаленко «Археологічні музеї вищих навчальних закладів України: культурно-просвітницький аспект діяльності», Чимирич М. Міжнародна конференція з актуальних питань археології та музеєзнавства). Відповідно, не зрозуміла теза і яким чином вона вплинула на підсумкове оцінювання критерії 1.2, що «Відомості СО констатують, що проектна група проводила неформальні зустрічі зі студентами та випускниками, організовувалися круглі столи за участі здобувачів, роботодавців, академічної спільноти. Підтверджуючих документів (електронних на сайті чи паперових) таких зустрічей віднайти не вдалося».</p> <p>Зауваження, що до «документальних підтверджень про те чи виносився на громадське обговорення проєкт оновленої</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУ
	<p>програми у серпні 2020 року віднайти не вдалося. Водночас варто зазначити, що ЗВО не представлені у групі розробників, як і представники роботодавців (стор.4-7)» є протоколи засідання кафедри та вченої ради факультету (допоміжно надавалися ЕГ), а також дві редакції ОП на сайті кафедри археології та музеєзнавства (http://www.archaeology.univ.kiev.ua/home/index.php?option=com_content&view=category&id=590&Itemid=101), які обговорювалися в процесі роботи ОП: в аудиторіях, археологічних експедиціях, в процесі проведення навчальних практик, але, на жаль, не фіксувалось документально. Всі програми ОП у вільному доступі знаходилися і на сайті історичного факультету (http://www.history.univ.kiev.ua/abituriyentam-2/osvitnij-riven-bakalavr/). На сайті кафедри є всі вихідні данні для спілкування з викладачам ОП. Кафедра має фейсбук сторінку на якій студенту викладають питання і отримують відповіді в месенджері. Фейсбук кафедри: https://www.facebook.com/kafedrarchaeologyknu/?locale=uk_UA</p> <p>Обговорення подій ОП та поточних проблем проходить в межах корпоративного класруму «Спільнота ОП «Археологія та преісторія» де вивішуються об'яви, пропозиції, розклад і проходить захист курсових робіт. В робочому процесі відбувається обговорення і корегування навчальних курсів зі студентам та випусниками ОП. Можемо окремо дати посилання представника ГЕР для спілкувань і огляду матеріалів класруму для документального підтвердження поточного обговорення проблем роботи ОП Археологія та преісторія. На цю пропозицію не відгукнулися члени ЕГ.</p>
<p>Підкритерій 1.4. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти</p>	<p>Експертний висновок галузевої експертної ради містить: «Варто погодитись із ЕГ, що в запропонованому варіанті корекції Стандарту ми маємо не повне визначення ПРН за об'ємом</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУ
<p>затверджено наказом МОН України № 575 від 29 квітня 2020 р. У ОПП «Археологія та преісторія», що акредитується, виявлені розбіжності із діючим Стандартом у частині формулювання нормативних спеціальних компетентностей та нормативних програмних результатів навчання. Так, зокрема, змінено текст Стандарту вищої освіти у формулюванні інтегральної та таких спеціальних компетентностей: СК2, СК3, СК5, СК6, СК7, СК8, СК9, СК10, СК11 (загалом трансформації зазнало 9 з 12 зафіксованих СВО спеціальних компетентностей, 7 із 9 звужують предметну сферу). Також змінено формулювання наступних результатів навчання: РН1, РН3, РН4, РН5, РН6, РН7, РН8, РН9, (загалом трансформації зазнало 9 з 14 зафіксованих СВО результатів навчання).</p> <p>Відповідно до пункту 3 частини четвертої статті 10 Закону України «Про вищу освіту», нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти у стандартах вищої освіти формулюється у термінах результатів навчання. ЗВО має забезпечувати досягнення усіх результатів навчання, визначених Стандартом.</p> <p>Разом з цим зазначимо, що програмні результати навчання можуть не вичерпуватися тими, що їх визначає Стандарт. Визначення ПРН поза вимогами стандарту є правом ЗВО. ЗВО може доповнювати чи розвивати ЗК і СК, ПРН Стандарту вищої освіти, враховуючи специфіку ОП, але нормативну частину має забезпечувати повноцінно і не піддавати корекції. ЗВО може формулювати і узагальнені описи результатів навчання, що охоплюють відповідний перелік компетентностей Стандарту. Варто погодитись із ЕГ, що в запропонованому варіанті корекції Стандарту ми маємо не повне визначення ПРН за об'ємом понять, а не за формулюванням.</p> <p>З огляду на викладене вважаємо, що відхід у ОПП «Археологія та преісторія» від формулювань спеціальних компетенцій (п. 6 «Програмні компетентності») та результатів навчання (п. 7</p>	<p><u>понять, а не за формулюванням.</u></p> <p>З огляду на викладене вважаємо, що відхід у ОПП «Археологія та преісторія» від формулювань спеціальних компетенцій (п. 6 «Програмні компетентності») та результатів навчання (п. 7 «Програмні результати навчання») у редакції Стандарту є критичним і не дає змоги повною мірою досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти».</p> <p>У пояснювальній записці до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 032 Історія та археологія зазначається: «Наведений у Стандарті перелік компетентностей і результатів навчання не є вичерпним. Заклади вищої освіти при формуванні освітніх програм конкретизують визначені у Стандарті компетентності й результати відповідно до певної спеціалізації та можуть зазначати додаткові» (сторінка 10 стандарту).</p> <p>Редакція опису ОПП 2020 року є результатом роботи групи розробників щодо врахування вимог щойно затвердженого стандарту у діючій ОПП «Археологія та преісторія». В процесі адаптації до нового стандарту розробники ОП Археологія та преісторія конкретизували СК та ПРН у відповідності до фокусу освітньої програми (кафедра археології та музеєзнавства КНУ Шевченка, готує фахівців з археології з 1944 року) і ніяким чином не звужили «об'єм», а тільки розширили.</p> <p>Нам важко погодитись із висновками ЕГ та ГЕР в частині виділення «об'єму понять» і визначенні СК та ПРН.</p> <p>Поняття і термін «археологія» є основним фокусом акредитаційної ОП і відображає одну з основних історичних дисциплін і наук про минуле людства (одна з них археологія) та відповідних джерел. Преісторія – на теренах України це часовий проміжок від 3 млн. років тому до VI ст. до н.е., який базується</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУ
<p>«Програмні результати навчання») у редакції Стандарту є критичним і не дає змоги повною мірою досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.</p>	<p>на дослідженні археологічних джерел та багатьох інших дисциплін різного гуманітарного профілю та наук про Землю (в даному випадку розширює предметну область стандарту відповідно ОП, що дозволяється робити ЗВО).</p> <p>На нашу думку розбіжності формулювань СК і ПРН ОПШ і стагдарту не є критичними і дають змогу здобувачам ОП «Археологія та преісторія» повною мірою досягнути результатів навчання, визначених основними положеннями стандарту спеціальності.</p> <p>Для більшого розуміння нашої відповіді на зауваження ГЕР у додатку надаємо порівняльні таблиці переліку компетентностей і результатів навчання за стадартом та ОП Археологія та преісторія і нашими коментарями: Таблиця 2. Спеціальні компетентності; Таблиця 3. Результати навчання.</p>
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми Рівень відповідності В (ЕГ та ГЕР)</p>	
<p>Підкритерій 2.2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Аналіз ОПШ підтвердив, що її зміст має загалом чітку структуру: структурно-логічна схема демонструє взаємозв'язок ОК усіх семестрів навчання. Програмні результати навчання досягаються обов'язковими освітніми компонентами, вибіркові освітні компоненти вдосконалюють, розширюють, поглиблюють наявні програмні результати навчання. Навчальний план загалом відповідає ОПШ. Проте, є відмінності у нумерації ОК у програмі та навчальному плані. Наприклад, НП містить 51 обов'язковий компонент, а ОПШ – 48. У ОК 28 Плану передбачено на вивчення 3 кредити, а у ОК 26 ОПШ – 4 кредити відповідно. Освітні компоненти ОПШ логічно</p>	<p>Дякуємо за зауваження. На попередніх етапах редакцій, такі відмінності були пов'язані з полегшенням співвідношення (відмінностей) при наступних змінах в ОП. Але наступні зміни вже будуть піддаватися загальній нумерації зрозумілій для студентів та викладачів ОП і будуть розташовуватися в логічному порядку на сайті кафедри.</p>

Проект висновку GER	Коментар КНУ
взаємопов'язані та дають змогу загалом досягти заявлених цілей і програмних результатів навчання, передбачених у профілі ОПП «Археологія та преісторія».	
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання Рівень В (ЕГ та GER)	
<p>Підкритерій 3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми</p> <p>На сайті КНУ імені Тараса Шевченка у відкритому доступі опубліковано документи щодо визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. Перезарахування результатів навчання отриманих у інших ЗВО здійснюється відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУ імені Тараса Шевченка», «Положення про порядок перезарахування результатів навчання у КНУ імені Тараса Шевченка», а також окремих «Інструкцій з перезарахування дисциплін».</p> <p>На ОПП «Археологія та преісторія» не існує практики визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО</p>	<p>Поки не було практики визначення результатів навчання на ОПП Археологія та преісторія, тому що здобувачами освіти не було виявлено відповідного бажання. Примушувати здобувачів освіти ЗВО не має ні права ні потреби – хороша ОПП має досягати заявлених цілей не відсилаючи здобувачів на програми неформальної освіти .</p>
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою Рівень В (ЕГ та GER)	
<p>Підкритерій 4.4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі</p> <p>Відповідно до «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка» відбувається оновлення навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін, їх навчального змісту, методик і форм</p>	<p>«Переліки літератури окремих РНП містять російськомовні видання».</p> <p>Викладачі ОП це пов'язують з необхідністю використання цієї літератури (всі ці матеріали видані українськими дослідниками і в Україні) бо вона унікальна з точки зору археологічних джерел і має історіографічний аспект. Після вторгнення росії, більшість російськомовних джерел була вилучена і замінена англійською</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУ
<p>навчання, забезпечення науковою літературою та джерелами. Оновлення змісту освітніх компонент відбувається як на основі власних наукових досягнень, так і з врахуванням досягнень зарубіжних науковців, найновіших тенденцій розвитку галузі. Це відбувається завдяки індивідуальним дослідницьким проектам викладачів ОПП та участі викладачів у міжнародних освітніх проектах. Викладачі мають публікації, дотичні до тих дисциплін, які викладають. Окремі НПП у освітньому процесі використовують власні наукові публікації як рекомендовані праці. Також при оновленні навчальних матеріалів урахується досвід, отриманий викладачами під час наукових стажувань та співпраці з колегами у провідних ЗВО України та за її межами. На веб-сторінці кафедри представлені усі РПН, які оновлені у 2022 році. У цих програмах для самостійної роботи пропонуються актуальні навчальні посібники з історії та археології. Переліки літератури окремих РПН містять російськомовні видання.</p>	<p>літературою.</p>
<p>Підкритерій 4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти КНУ імені Тараса Шевченка створює умови для реалізації НПП та ЗВО права на академічну мобільність для навчання або стажування за кордоном. Для координації цієї діяльності в університеті діє відділ академічної мобільності. ЗВО регулярно інформуються про можливості навчання за програмами обміну, грантами, стипендіальними програмами тощо. НПП ОПП, які читають лекції для ЗВО, мають можливість стажуватися за профілем викладання. Викладачі та студенти ОПП «Археологія та преісторія» приймають участь в заходах (лекції, семінари, практикуми, археологічних експедиціях), на яких спікерами виступають представники іноземних археологічних установ. НПП та ЗВО мають безкоштовний доступ до міжнародних інформаційних ресурсів таких як Еразмус+, програм DAAD, IREX, UGRAD. Іціоналізація діяльності здійснюється шляхом:</p>	<p>Міжнародні проекти здобувачів ОП представлені представлені на сайті кафедри - http://archaeology.univ.kiev.ua/home/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=265&Itemid=202</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУ
<p>участі викладачів у міжнародних проектах, закордонних стажуваннях; упровадження іноземних мов у освітній процес; участі студентів у програмах міжнародної академічної мобільності.</p> <p>Варто зазначити про проектну освітньо-наукову програму кафедри археології та музеєзнавства з експериментальної археології «Перші мешканці Європи»; науково-дослідний проект, що фінансувався на конкурсній основі Державним фондом фундаментальних досліджень «Межиріцька стоянка мисливців на мамонтів: археологічні дослідження та музеєфікація», «Природа і суспільство у первісній Європі», спільний проект між університетом Крістіана-Альбрехта у Кілі та Національним музеєм історії Молдови у Кишиневі (Дяченко Анастасія), дослідницький проект університету Оулу (Фінляндія) «Biodiverse Anthropocenes» (Маргарита Чимис), а також проведені виставки – «Наказано не знати: українські археологи в лещатах тоталітаризму», «Зруйнована віра».</p> <p>Доступні на сайті університету та кафедри археології та музеєзнавства відомості слабше представляють інформацію про здобувачів ОПП «Археологія та преісторія», які є активними учасниками академічної мобільності чи міжнародних проєктів.</p>	
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	
Рівень В (ЕГ та ГЕР)	
Зауважень не виявлено!	
Критерій 6. Людські ресурси	
Рівень В (ЕГ та ГЕР)	
<p>Підкритерій 6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання</p> <p>Аналіз відомостей СО інформації з веб-сайту КНУ імені Тараса Шевченка (сторінки кафедри археології та музеєзнавства)</p>	

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУ
<p>засвідчують, що НПП, задіяні в реалізації ОПП, відповідають академічній та професійній кваліфікації. Представники групи забезпечення, що залучені до реалізації ОПП (кафедри археології та музеєзнавства), ведуть активну наукову роботу, мають достатню кількість публікацій за тематикою дисциплін, які викладають, статей у фахових виданнях, і які входять до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science, монографій, підручників та посібників, методичних рекомендацій тощо. Вони є також експертами освітньої галузі та професійної спеціальності. Крім того, НПП кафедри археології та музеєзнавства є виконавцями грантових проектів та неодноразово проходили стажування за кордоном, публікували статті у міжнародних наукових виданнях та брали участь у міжнародних конференціях. Професійна кваліфікація НПП, задіяних у реалізації освітньої програми відповідає напряму ОПП «Археологія та преісторія» та забезпечує досягнення визначених цією програмою цілей та ПРН.</p> <p>Разом з тим варто зазначити, що в «Таблиці 2. Зведена інформація про викладачів ОП» представлена неповна інформація про НПП, які забезпечують цю програму. Зокрема, у цих відомостях у окремих викладачів відсутня інформація: за якими науками присуджено науковий ступінь та за якою спеціальністю, за якою кафедрою присвоєно вчене звання, інформація про підвищення кваліфікації НПП за останні 5 років.</p> <p>Аналіз відомостей СО, «Таблиці 2. Зведена інформація про викладачів ОП» засвідчує, що окремі НПП «Археологія та преісторія» викладають значну кількість навчальних дисциплін. Зокрема, доц. Рижков С.М. – 7 навчальних дисциплін; доц. Шидловський П.В. – 5 навчальних дисциплін; доц. Синиця Є.В. – 7 навчальних дисциплін; проф. Терпиловський Р.В. – 5 навчальних дисциплін.</p>	
6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і	Результати рейтингування НПП та оцінка здобувачів вищої

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУ
<p>дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми У КНУ імені Тараса Шевченка налагоджена дієва процедура конкурсного добору НПП на ОПП «Археологія та преісторія», яка регулюється Законом України «Про вищу освіту», «Порядком конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУ імені Тараса Шевченка», «Положенням про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у КНУ імені Тараса Шевченка». Ці документи розміщені у вільному доступі на сайті університету. Під час конкурсного добору викладачів враховуються наукові публікації, участь у престижних наукових форумах, стажування, наукові ступені і звання, науково-педагогічний стаж, а також досягнення у професійній сфері відповідно до п. 38 «Ліцензійних умов». Також кафедра може запропонувати учасникам конкурсу прочитати відкриту лекцію чи провести практичне заняття, за підсумками якого формується думка кафедри щодо конкурсанта. У відомостях СО відсутня інформація про те чи враховується результати рейтингу НПП та оцінка здобувачів вищої освіти щодо потенційного претендента на заміщення вакантної конкурсної посади для викладання на ОПП «Археологія та преісторія».</p>	<p>освіти враховується при голосуванні (і на кафедрі і на вченій раді) щодо потенційного претендента на заміщення вакантної конкурсної посади.</p>
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси Рівень В (ЕГ та ГЕР)	
<p>7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою На ОПП «Археологія та преісторія» не навчаються особи з особливими освітніми потребами. Проте в ЗВО створено всі необхідні умови для таких здобувачів, а саме: на сайті університету наявна пам'ятка «Про правила комунікації із людьми з інвалідністю», «Порядок супроводу осіб з інвалідністю» та «Концепція розвитку інклюзивної освіти»</p>	<p>Висновок ЕГ щодо відсутності у гуртожитках пандусів, ліфтів та пожежних виходів не відповідає дійсності</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУ
<p>«Університету рівних можливостей», наявні пандуси, спеціальний ліфт та місця загального користування, є позначки напрямів та інформації шрифтом Праєля, пожежний вихід. Разом з тим зазначимо, що за результатами аналізу ЕГ гуртожитки не мають подібної інфраструктури окрім одного.</p>	
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми Рівень В (ЕГ та ГЕР)	
<p>8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми Відомості СО зазначають, що здобувачі вищої освіти можуть вносити свої пропозиції щодо змісту ОП під час опитувань або під час спілкування з гарантом ОПП, через органи студентського самоврядування. ЗВО можуть стати ініціаторами внесення змін до ОП. Факультетом соціології проводиться щорічне моніторингове опитування UNIDOS. У 2021 році у студпарламенті КНУ був створений Департамент соціологічних досліджень. Органи студентського самоврядування, можуть стати ініціаторами внесення змін до освітньої програми. Представники студентів включені до Науково-методичної комісії та Вченої ради історичного факультету, на яких відбувається обговорення та затвердження ОП. Органи студентського самоврядування здійснюють опитування здобувачів з метою виявлення їх потреб, рівня задоволеності навчанням, вносять свої пропозиції на засіданнях вченої ради факультету, здійснюють інформування студентів щодо освітнього процесу, беруть активну участь в наукових ініціативах, здійснюють кураторську роботу зі студентами. Аналіз ОПП «Археологія та преісторія» засвідчує, що при її модернізації у 2020 році до складу робочої групи розробників не ввійшли здобувачі вищої освіти, які навчаються на ОПП,</p>	<p>Розробником програми по здобуттю кваліфікації може бути тільки особа яка має кваліфікацію щонайменше того ж рівня. Тому повноправним членом проектної групи здобувач освіти бути не може. Водночас студенти постійно залучаються до обговорень якості програми і її компонентів, як шляхом участі в засіданнях кафедри (протоколи завантажені кабінеті), так шляхом участі у роботі вченої ради та НМК представників студентського самоврядування. На факультеті проходять регулярні опитування, що було зазначено в СО ОПП.</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУ
<p>а лише НПП. Разом із цим, зазначаємо, що залучення здобувачів ОПП чи представників студентського самоврядування до складу робочих груп у процесі періодичного перегляду ОПП значно посилює її якість.</p>	
<p>8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери У процесі оновлення ОПП «Археологія та преісторія» у 2020 році проводилися неформальні консультації проектною групою з роботодавцями. Ці консультації допомогли збалансувати археологічну та загально-історичну складову програми. Аналіз ОПП засвідчує, що при її модернізації у 2020 році до складу робочої групи розробників не ввійшли роботодавці, які зацікавлені у ОПП. На нашу думку залучення роботодавців до складу робочої групи розробників значно сприятиме посиленню її практичної спрямованості.</p>	<p>Роботодавці були залучені до обговорення ОП у жовтні 2019 року в процесі проведення розробниками ОП Міжнародну наукової конференцію «Археологія та музейна справа в системі освіти та науки» до 75-річчя заснування кафедри Кафедра археології та музеєзнавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка http://vitaantiqua.org.ua/uk/archives/1434, http://archaeology.univ.kiev.ua/home/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=265&Itemid=202) Доцент Е.В.Синиця - голова Спілки археологів України, Проф. Терпиловський Р.В. сумісник в Інституті археології НАН України.</p>
<p>8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми Перший випуск за цією ОПП відбувся у 2022 році. Чіткої усталеної практики продовження співпраці і комунікації зі своїми випускниками на ОПП «Археологія та преісторія» відомостями СО не зафіксовано. Лише зазначено, що комунікація здійснюється через добровільне опитування випускників кафедрою археології та музеєзнавства, випускники беруть участь у зустрічах зі студентами та допомагають в організації проходження практик на ОП. Планується складання бази даних випускників ОП з щорічним добровільним опитуванням. Разом з тим зазначимо, що на вебсторінці кафедри наявна інформація про випускників з 1946 по 2022 рік. У окремих випускників наявні біографічні дані, у тому числі і відомості про кар'єрний шлях</p>	<p>Випускники ОП вступають в магістратуру з археології. М.Чимирис (випусник 2018 р) працює на кафедрі (зазначено в відомостях СО). Випусник кафедри записуються в спеціальний журнал, який ведеться останні 40 років. Зберігається в Археологічних фондах кафедри археології та музеєзнавства. Частково інформація публікуються на сайті http://www.archaeology.univ.kiev.ua/home/index.php?option=com_content&view=category&id=46&Itemid=101: http://www.archaeology.univ.kiev.ua/home/index.php?option=com_content&view=category&id=526&Itemid=113 Планується монографічне видання (редактор завідувач Археологічного музею КНУ Самойленко Л.Г.). Часткове публікується, тому що інформація досліджується і уточнюється для видання. Ця книга для внутрішнього користування, тому що містить кондиційну інформацію. За погодженням з випускниками, частина, інформації буде вивішуватися на сайті.</p>

Проект висновку ГЕР	Коментар КНУ
	<p>У зв'язку з військовими діями, багато випускників 2022 втратили зв'язок. А одну випусницю бачила ЕГ по відеозв'язку – Шарапова Клавдія. Вона навчається в магістратурі Києво-Могилянської академії і працює в фондах Археологічного музею КНУ. Один випусник навчається в нашій магістратурі на 1 курсі – Ванзуряк Сергій. Інша частина, за кордоном, але, час від часу, виходять в фейсбук кафедри і реагують на повідомлення та оголошення. Планується зробити окремий чат випускників кафедри археології та музеєзнавства.</p>
Критерій 9. Прозорість та публічність Рівень В (ЕГ та ГЕР)	
<p>9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проект із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін. У відомостях про СО наведено посилання на Гугл диск (посилання прикріплене до вебсторінки кафедри археології та музеєзнавства), яка містить інформацію про оприлюднення ЗВО проекту ОПП «Історія мистецтв» з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Самі пропозиції, які надходили на проект ОПП – відсутні.</p>	<p>Результати громадського обговорення після прийняття рішень знімаються з сайтів – це нормальна практика всіх європейських університетів.</p>